Hebreos
Jesucristupi kriyiq Hebreo runakunaman karta

Manami yaĉhanchikchu mayqanmi kay librutaqa iskribiran nirmapis. Chaqa kay librupiqa manari rimanchu. Piru chaynu katinmapis wakinkunaqa Bernabimi iskribisha kanqa nir yarpunllapa (Hechos 4.36; 13.1-5). Nataq wakinkunaqa yarpunllapa Apolos iskribisha kanqa nir. (Hechos 18.24-25; 1 Corintios 1.12; 3.4-8; 3.22-23). Wakinkunaqami yarpunllapa uk runa iskribisha kanqa nir. Piru mayqan karmapismi kay librutaqa iskribiran uk Israel runa, Jesucristupi kriyiq Israel masinkunapaq (Hebreo rimaq masinkunapaq).

Kay librupimi intrachimanchik imanumi Jesucristuqa kusala mas pudirniyjun angelninkunamanta, (1.4–2.18), Moisesmanta (3.1–4.13), chaynulla kurakunamantapis (4.14–5.10; 7.1-28). Chaynullami intrachimanchikpis payqa kusala mas mantakuq nir. Chaynumi kay libruqa intrachimanchik imanumi Tayta Dyusqa mushuq tratuta ruraran runakunata washananpaq nir (8.1-13). Chaynullami intrachimanchikpis uchanchikpaq animalkunata apar altarpi rupachinamantaqa, ashwan Jesucristupi kriyisha uchanchikkunamanta pirdunamanchik nir. (9.1–10.18).

Intrachimanchikpismi Jesucristupi kriyirllana imuraspis kawsanallapapaq (5.11–6.20; 10.19-39).

Chaynumi kay librupiqa intrachimanchikllapa imanu qischakarmapis kriyishanchiknulla shachinakunallapapaq nir. (11.1–12.29). Chaynullami kusa mas shumaq imakunata intrachimanchikpis (13.1-25).

Dyusmi kananqa Wamran Jesucristuwan intrachimashanchik

1 Unay tyimpukunaqami, Tayta Dyusqa rukunchikkunata kusa achka shumaq imakunawan kutir kutir intrachiran. Chaynuqami paypa rimaqninkuna intrachikuranllapa.
2 Ashwan kanan tyimpukunaqami, Dyusninchikqa imatapis intrachimanchikllapa Wamran Jesucristuwanna. Chaqa Dyus nitinmi payqa tukuy ima rikayashanchikkunatapis ruraran. Chaynullami tukuy imatapis payna rikananpaq Dyusqa qusha.
3 Chaymi paylla Dyus kar, intrachimanchikllapa Taytan Dyus kusa allin kar shumaqta llipyarayashanpaqmapis, Dyusta michka mana rikasha kashallapamapis. Chaynulla kusa puytiq rimayninwanmi tukuy imatapis rikar kuytan. Chaymi uchanchikkunamantapis pirdunar shumaqchamaranchikllapa. Chaymantami syilupi Dyusninchik tar mantakuyashanpiqa, allilaw qichqanpina tasha.

Dyuspa Wamran Jesucristuqami angelkunamantaqa tukuy imapi mas

4 Jesucristuqami Dyuspa Wamran kar, kusa mas mantakuq, mas yaĉhaq karan syilumanta kaq angelkunamantaqa.

5 Chaqa Dyusqami, mana mayqan angeltapis
kaynu niranchu:
“Qammi Wamray kanki.
Nuqami kananqa Taytaykipaq riqsikani”
nirqa.
Chaynulla manami mayqan angelpaqpis kaynu
niranchu:
“Nuqami paypaqa taytan kashaq.
Nataq payqa nuqapa wamray kanqa” nirqa.
6 Piru qashan uk iskribikashapiqa, uklayla
Wamranta kay pachaman kaĉhamushanpaq, kaynu
nin:
“Dyuspa tukuy angelnin kaqkunaqa, payta adu-
ranqallapa” nir.
7 Nataq angelkunapaq-shuypaqa, kaynu nin:
“Angelkunaqami wayra yupayla,
nina ratakuq yupayla karmapis,
sirbimaqniykuna kanqallapa” nir. *
8 Wamranpaq-shuypaqa, kaynu nin:
“Dyuslla katkimi, tukuy tyimpupaq mantaku-
naykiqa kanqa.
Chaqa qamqa imatapis karanta rikarmi man-
takunki”.
9 “Qammi allin ruraykunata munanki. Nataq chay
mana allin ruraykunataqami ĉhiqninki.
Chayraykumi nuqa Dyusniki kar akrashur,
kusa masta aligriyachishusha kani tukuy
wakinnikikunamantaqa” nir.
10 Kaynumi ninpis Jesucristupaqqa:

---

* **1:7** Angelkuna wayra yupayla nirqami niyanchik dasla maytapis puriq kashanpaq. Chaynulla nina ratakuq yupayla nirqami niyanchik, ninamaqa takshala karmapis dasla rupachikuyta puytin chaynu kashanpaq.

“Qammi Amituy, pachata ima kaqnintinta rurarayki.
Qamllami makikiwan syilutapis rurarayki.
11 Chay rurashaykikunami maydiyaqa tukukanqa. Piru qamqami tukuy tyimpu, mana chinqankichu.
Tukuy chaykunaqami raĉhpa makwayar llikikan chaynu tukukanqa.
12 Qammi dublanki, imanutaq raĉhpata dublanllapa chaynu.
Chaynulla kambyankipismi imanutaq raĉhpawan mudakunllapa chaynu.
Piru qamqami, qamlla kanki.
Manami bidaykiqa maydiyapis tukukanqachu” nir.
13 Dyusmi mana mayqannin angeltapis kaynuqa niranchu:
“Tay allilaw qichqaypi,
nuqa chay ĉhiqnishuqkunata
ĉhakikipa ĉhakinman ĉhuramutiy binsinaykikaman” nirqa.
14 Chaqa tukuyla angelkunaqami wayra yupayla karmapis, Dyusta sirbinllapa. Chaymi sirbiqninllapa katin, Dyusqa kaĉhamun washakanaqkunataqa mayqantapis yanapananpaq.

2

Washamaqninchiktami allita kasuypaq

1 Chayraykumi tukuy willamashanchikllapata allita uyakur kasuypaqllapa, Dyusninchikpa nanninmanta amana wakaq tukunallapapaq.

2 Unay tyimpumi Dyusqa angelninkunata willaran yaĉhachikutinllapa, pay mantakushannullata kasur, karanlata ruranan llapapaq. Chaymi chay yaĉhachikushanllapakunata mana kasur uchakuqkunataqa, chay mantakuy * nishannulla kastigaqllapapis.
3 Nataq kanan tyimpukuna chaynu katinqa, ¿imanunari washakashunllapa, chay kusala shumaq washamaqninchik Jesucristuta mana kasurmaqa? Chaqa Amitunchik Jesucristuri puntata wakinkunata intrachiran kay washakayanchik chaypaqqa. Chaymantaraqmi chay uyakuqkuna nuqanchikkunata willar intrachimaranchikllapa.
4 Chaynulla chay uyakuqkunataqa, Dyus munashannulla Santu Ispiritu yanapatin kusa dispantakaypaqkunata, mana ruraypaq shumaq imakunata, milagrukunata ima ruraran. Chayna chay rurashanllapakunapaq, Tayta Dyusmi rurachisha nir kriyirqa, yaĉhanchikllapa Jesucristupis chiqapta washamanchikllapa nir.

Jesucristumi pachaman shamur runakuna yupay tikrakaran

5 Dyusqami maydiya shamuq mushuq pachapaq parlayanchik chaykunataqa, manami angelkunatachu qusha rikananllapapaqqa.
6 Ashwanmi Dyus nitin iskribikashakunapiqa kaynu nin:
"¿Imataq runaqa paypaq yarpunaykipaqqa?
¿Imataq kawsaq runaqa llakipanaykipaqqa?

---

* **2:2** Chay mantakuy nirqami, rimayanchik unay Moisés mantakushankunalapaq. Rikashun Hechos 7.53, Gálatas 3.19.

7 Ashwan rurarmaqami, angelkunamanta uk
ratulapaq ikikaqnin yupay kananpaq
rurarayki.
Piru chaynu katinmapis, kusala shumaq
imana kananpaq tikrarayki.
8 Chaymi tukuy imatapis, payna ĉhakinpi
ĉhurakuq yupay rikananpaq qurayki” nir.
Chaynu katinqa tukuy imata ĉhakinpi ĉhuraq yupay
tukuy imata rikananpaq nirqami, Dyusqa mana
tukuy imakunatapis chaynulaqa dijaranchu.
Piru chaynu katinmapismi, runataqa manaraq
rikayanchikchu tukuy imata rikaqtaqa.
9 Chaqa yaĉhashanchiknumi, uk tyimpuqa Jesusqa
runakuna yupay tikrakatin, Dyusqa uk ratula-
paq angelkunapa ikillan kaqninta yupay rikaran.
Chaqa Dyus munamarninchikmi paytaqa dijatin,
chay uraqa kusata qischakar tukuypaq wanuran.
Chaynu karmi kusata alabakar, kusa shumaqtana
kurunakusha.
10 Tukuy imakunami kan Dyuspaqqa. Chaqa
payraykumi tukuy imapis kan. Chaymi
payqa, tukuy wamrankuna chay kusa shumaq
mantakunan Luryanpi kananta munaran.
Chayraykumi Wamran Jesucristuta kay
pachaman kaĉhamuran, tukuy runakunapa
uchanllapapaq wanunanpaq. Chaymi
Jesucristuqa, Dyus munashannullata rurar
kusata qischakar kumpliran, tukuy washakasha
kananllapapaq.
11 Chaqa tukuylari uk taytalamanta kanchik-
llapa, washakuq chay, chaynulla paypa kaqku-
napis. Chaynu kashallapami Dyuspa Wamran
Jesusqa, mana pinqakunchu kriyiq masiykuna

kankillapa nimayninchikllapataqa.
12 Chaqa Dyus nitin iskribikashakunapiqa Jesucristo kaynu nin:

“Qampaqmi parlashaq kriyiq masiykunata.
Chaynulla tantakashakunapa ĉhaypinllapapipis alabar takichishayki” nir.

13 Chaynullami ninpis:

“Paypimi nuqaqa kunfyakashaq” nir.

Qashan uk pachapiqa kaynu nin:

“Kaypimi nuqaqa kani,
Dyus wamraykunata qumashankunawan” nir.

14 Yaĉhashanchiknu uk ayllumanta kaqkunapa wamrankunaqa uk aychalamanta, uk yawarllamanta. Chaynumi Jesucristupis nuqanchikkuna yupay aychayjun, yawarniyjun karan. Chaynu karmi pay wanurqa, binsiran chay wanuchikunanpaq pudirniyjun kaq dyablutaqa.
15 Chaynumi washaran tukuyta, nasishanmanta-pacha wanunanllapapaq manchakur kawsaqkunataqa.
16 Chaqa chiqaptami Jesucristuqa mana angelkunata washaqchu shamuran. Ashwanmi Abrahampa ayllunmanta kaqkunata washaq shamuran.
17 Chaynu karmi Jesucristuqa tukuy imapi nuqanchikkunanu karan. Piru Tayta Dyusta kusa allita kasuq karmi, nuqanchikkunata munamarninchik Dyuspa naypanman qimikaran kurakunapa mantaqnin yupay. Chayna kruspi wanushanrayku Tayta Dyusqa uchanchikkunata pirdunamaranchikllapa.

18 Chaynulla, imanutaq Jesucristuta kusala
saqra imakunapi dyablu rikarichinatinmapis
payqa shachinakuran. Chaymi mayqanpis kanan,
pay munashanta rurar qischakar imakunapi
rikariqkunamatapis, yanapayta puytin.

3

Jesucristumi Moisesmantapis mas mantakuqqa

1 Kusa allinla kriyiq masiykuna, Tayta
Dyusmi qamkunata akrashushallapa paypa
wamrankuna kanaykillapapaq. Chaymi
nuqanchikkunaqa rimanchikllapa Tayta Dyus,
Jesucristuta kaĉhamuran pay kurakunapa
mantaqnin kananpaq nir. Chayrayku ashwan
Jesucristulapina yarpukushunllapa.
2 Chaqa Tayta Dyus munashankunalata kay
pachapi ruranapaq Jesucristuta kaĉhamutinqa,
payqa karanlata ruraran. Chaynullami Moisespis
imatapis karanlata kusa shumaqta ruraran Israel-
manta kriyiqkunawanqa.
3 Piru Jesucristutaqami masta Moisesmantaqa
kasunapaq allin. Chaqa imanutaq uk wasi ruraq-
mataqa wasi rurashanmanta masta rispitanchik,
chaynumi Jesucristutapis masta kasuypaq Moi-
sesmantaqa.
4 Tukuy wasikunatami mayqan ruratin
rurakan. Piru Tayta Dyusmi tukuy imatapis
rurasha.
5 Chaynullami Moisespis Dyusta sirbiq kar,
Israelmanta kriyiqkunawanqa tukuy imatapis
karanlata ruraran. Chaymi uk tistigu yupay
intrachimanchik maydiyaqami Jesucristo
shamuyanqa nir.

6 Piru Jesucristuqami Dyuspa Wamran kar,
kusa allinla karan Dyuspi kriyiqkunawanqa.
Chayna nuqanchikkuna paypi kriyis-
hanchikrayku, paypa wasin yupay kanchikllapa.
Chaymi paymanta mana chiqanchakarchu
aligrila kunfyakashunllapa Amitunchik shamur
pullakur apamanallapakaman.

Imanumi Dyuspi kriyiqkunaqa samanqallapa

7 Chayraykumi Dyuspa Santu Ispiritunqa kaynu
nin:
"Kanan diya qamkuna, Dyus nishankunata
uyakurqa,
8 kriyinaykillapamanta ama anku shunquqa
tikrakankillapachu,
imanutaq wakinkuna Dyuspa kuntran
tikrakar,
ukman mana allinkunata chunllaq lugarpi
ruraranllapa chaykuna yupayqa.
9 Chaypimi michka kwarinta añuta paykunawan
kar kusa allin imakunata rurasha
katiymapis,
unay rukuykillapakunaqa munashankunata
ruraranllapa. ✡
10 Chayraykumi chay tyimpu runakunawanqa
piñakuray.
Chaymanta kaynu niray: 'Shunqunllapa-
piqami chinqasha yupayna purinllapa.
Chaynulla chay nishaykunata
yaĉhachitiymapis, mana kasumaranlla-
pachu'.
11 Chaymi, piñakurqa kaynu nir juraray:

✡ **3:9** Sal 95.7-11; Nm 14.1-12, 20-23

‘Manami yaykunqallapachu samananllapa-
paq arnishay pachamanqa’ nir”.
12 Kriyiq masiykuna, kuytakarllapami,
ama shunquykillapata ankuchankillapachu.
Chayna chiqap kawsaq Dyusmantaqa ama
chiqanchakanaykillapapaqchu.
13 Ashwanmi uknikillapa uknikillapa
waran waran animachinakunkillapa. Chay
iskribikashakunapi kanan niyan chaykunata
allita intrakarllapaqami, qamkunaqa mana
dasqa ingañakankillapachu. Imanupiqaĉhi
ingañakar shunquykillapata ankuchar,
Dyuspaqqa mana allinta rurayankillapa kanqa.
14 Chaqa Jesucristo pullakumanapaqqami,
imanutaq chayraq kriyiq qallarir allita paypi
kriyiranchik chaynulla, maydiya tukukanan
tyimpu ĉhamunankamanpis allita kriyiypaq.
15 Chaqa chaynupaqmi iskribikashakunapi
kaynu nin:
“Kanan diya qamkuna, Dyus nishankunata
uyakurqa,
kriyinaykillapamanta ama anku shunquqa
tikrakankillapachu,
imanutaq chay mana allinkunata ruraranllapa
chaykuna yupayqa” nir.
16 Yaĉhashanchikllapanumi, Moisés Egiptumanta
runakunata lluqshichimuran. Chaymi chay
lluqshichimushanllapa chaykunaqa, Amitunchik
nishankunata uyakusha karmapis mana
kasuranllapachu.
17 Chaynulla chay chunllaq lugarkunapimi,
kwarinta añuta mana kasukur imami
uchakur tayarmapis wanuranllapa. Chaynu

uchakushanllapapaqmi Dyusninchikqa piñakuran.
18 Chaymi payqa jurar niranpis, mana kasukushanllaparaykushi paykunaqa, samachinanpaq arnishan pachamanqa mana yaykuyanqallapachu nir.
19 Chiqaptaqami paykunaqa, Amitunchikwan mana pulla shumaq kaytaqa puytiranllapachu. Chaqa manari kasukushachu karanllapa.

4

1 Dyusmi nuqanchikkunatapis pay kayashanman yaykur pullan samanapaq arnimanchikllaparaq. Chayrayku kusata kuytakaypaqllapa. Kuytawkish imanupi qamkunamanta ukllaqa mana pullanqa katkillapachu.
2 Chaqa nuqanchikkunamatapismi willamashanchikllapa imanumi washakayashunllapa nir, imanutaq paykunata willaranllapa chaynulla. Piru paykunataqa michka uyakusha katinllapamapis, manami sirbiranllapachu. Chaqa manari kriyiranllapachu chay washakananllapapaq willashanllapapiqa.
3 Piru nuqanchikkunaqami, kriyishanchikllaparayku Dyus samachimanallapapaq arnimashanchikllapa karan, chaymanqa yaykunchikllapa. Nataq Dyusqami chay unay mana kasukuqkunapaqqa kaynu niran:

“Piñakurqa kaynu nir juraray:
Manami yaykunqallapachu samananllapapaq arnishay pachamanqa” nir.

Piru Dyusqami samashana karan, tukuy imakunata rurar tukchishana kar.
4 Chaqa Dyus nitin iskribikashakunapiqami, uk pachapiqa chay syiti diya kaqpaqqa kaynu nin:

“Dyusmi tukuy imata rurashana karqa, chay syiti diya kaqpiqa samaran” nir.

5 Qashanmi chay iskribikashakunapiqa uk pachapi kaynu nin:

“Manami yaykunqallapachu samananllapapaq arnishay pachamanqa” nir.

6 Piru faltanllaparaqmi wakinkunaqa chay samananllapapaq pachaman yaykunanpaqqa. Chaqa chay mana kasukushanllaparaykumi, mana yaykuranllapachu chay washakananllapapaq puntata uyakusha chaykunaqa.
7 Chayraykumi Dyusqa qashan akrasha uk diyata. Chayqami “Kanan diya”. Chaytaqami willamashanchikllapa unay may tyimpumantaraq. Piru Davidqami unay iskribikashakuna nishannulla kaynu niran:

“Kanan diya qamkuna, Dyus nishanta uyakurqa, kriyinaykillapamanta ama anku shunquqa tikrakankillapachu” nir.

8 Nishaykillapa: Josué, Israel runakunata chay samana pachaman yaykuchir samachishana katinqa, Dyusqami manana rimanantachu uk samana diyapaqqa.
9 Chaynu katinqa, kanraq-ari uk samanapaq diyaqa, Dyuspa wamran kaqkunapaqqa.
10 Chaqa mayqanpis Dyus samachinanpaq chay arnishan pachaman yaykuqqa, unay rurayashankunata dijaq yupayna saman,

imanutaq Dyus tukuy imata rurarqa samaran chaynulla.
11 Chayraykumi shachinakur chay shumaq samana pachaman yaykunapaq yarpushunllapa. Chayna ama mayqanpis chay mana kasukuq yupayqa kanallapapaq.

12 Chaqa Dyuspa rimayninqami chiqapta kawsaq kar riman. Chaymi imanutaq uk ispadamaqa kada ladunman filuyjun kar das kuchukun, chaynumi Dyuspa rimayninpis das allita intrachikun. Chayna runakunapa yarpuyninman, shunqunman, tullunman, ñutqunkunaman imapis dasla ratakun. Chaynu karmi runakuna yarpuyashanta, ruranayashanmatapis tantar yaĉhan.
13 Tukuy ima rurakashakunaqami, Dyuspaqqa shutillapi kanqa. Chaymi tukuy imapis payman-taqa mana pakapllaqa kanqachu. Chaqa tukuymi naypanpi kashallapa, rikar yaĉhamanchikllapa.

Jesucristumi qischakashanrayku Dyusman mañakur imapipis yanapamanchik

14 Jesucristumi Dyuspa Wamranqa. Paymi kurakunapa mantaqnin karna, Dyusman imapipis mañakur yanapamanallapapaq syilumanqa risha. Chayrayku pay tukuy nimashanchikkunapi allita kriyishanchikku-namantaqa, ama chiqanchakashunllapachu.
15 Chaqa Dyuspaq kusa shumaqta yaĉhachimarninchik payman mañakuq kuraqami, imanula kashamapis llakipamayninchikta puytin. Chaynulla nuqanchikkunata yupay

uchakuchinaranllapa ima. Piru payqami mana imalapipis uchakuranchu.

16 Chaymi pay kurakunapa mantakuqnin kar nuqanchikkunapaq mañakutinqa, kusalata kunfyakar llakipakuq Tayta Dyusman qimikar mañakushunllapa. Chayna nuqanchikkunata munar llakipamarninchik, tukuy ministishanchikkunapipis yanapamanallapapaq.

5

1 Tukuy kurakunapa mantaqninkunataqami, runakunamanta akranllapa. Chayna Dyusman pay qimikar runakunapaq mañakunanpaq, chaynulla ufrindanta ĉhurananpaq, runakuna uchanpaq nir animalkunata apashanta wanuchinanpaq ima.

2 Chaqa kurakunataqami, uchayjun runakunamanta akranllapa. Chaymi mayqantapis mana yaĉhaq kaqkunata, mana allinta rurashanrayku chinqasha yupay kaqmatapis, llakipayta puytin.

3 Chaynami paypis chaynu kar, Dyuswan shumaqna kananpaqqa, paypa uchanpaq, chaynulla ukkunapa uchanpaqmapis, animalkunata wanuchiyanqa.

4 Manami mayqanpis chaykunata ruranapaqqa payllaqa akrakanchu. Ashwan Dyusmi chaynu kananpaqqa akran, imanutaq kura Aaronmataqa chaynu kananpaq akraran chaynulla.

5 Chaynullami, Jesucristupis mana payllachu kurakunapa mantaqnin kananpaqqa akrakaran. Ashwan Dyusmi chaynu kananpaqqa akraran. Chaqa paymi kaynu niran:

“Qammi Wamray kanki.
Nuqami kananqa Taytaykipaq riqsikani” nir.
6 Qashanmi iskribikashakunapi uk pachapipis, kaynu niran:
“Qammi tukuy tyimpupaq kura kanki,
imanutaq Melquisedec kaq chaynulla” nir.
7 Piru Jesucristo kay pachapi karllaraqqami, kusa jwirtita rimar, llakir waqar ima Dyusman mañakuran, wanunanpaq chaymanta washayta puytin nir. Chaymi payqa Dyus nishanlata ruraq katin, Dyusqa uyar yanaparan.
8 Jesucristo, Tayta Dyuspa Wamran kar, mana qischakaq karmapis kay pachaman shamur qischakaran. Chaynu qischakar imami intrakaran imanumi uk runa, Dyusta kasushanrayku qischakan nir.
9 Chaynu qischakarmapis Dyus munashankunata tantar rurashana karqami, wanuran nuqanchikkunata washamanallapapaq. Chayna payrayku Dyus nishanta kasuqkunapis, tukuy tyimpupaqna kawsananllapapaq.
10 Chaymi imanutaq unay Melquisedecmaqa Dyuspa kusa shumaq kuran kaq, chaynulla kananpaqmi Dyusqa Jesucristutapis akraran.

Kriyishaykillapamantakish chiqanchakatkillapa

11 Chay willashuyashayllapa chaypaqqami, kusa achkaraq kan parlanapaqqa. Piru qamkuna mana das intrakaq katkillapami mana imanupis willashuyllapata puytinichu.
12 Qamkuna kriyishaykillapaqami unayna. Chaymi qamkunana ashwan yaĉhachikuqkunaqa

kankimanllapa. Piru Amitunchikpa shumaq rimaynintaqami, qashan manyaq willashunanllapata ministinkillapa. Chaqa qamkunaqami mana yaqqa das intrakaqkunapaq tikrakashaykillapa. Nishaykillapa: Byiju runakunami tukuyla mikuykunata puytin mikuyta, chaynulla imakunatapis riqsiyta puytin ima. Piru uk taksha wamrituqami, lichilata upyan, chaynulla manaraq imalatapis riqsinchu. Chaynumi ashwan qamkunaqa, chay byiju runakuna yupay kanaykillapamantaqa, chay lichita upyaq wamritukuna yupay kankillapa.

13 Chay nishushayllapanu, mayqanpis lichilata upyaqkunaqami, uk ñuñuq wamritu yupay. Chaynumi qamkunapis chay wamritukuna mana imatapis yaĉhanllapachu chaykuna yupay karllapa, mana yaĉhankillapachu imami allin, mana allin ruranaykillapapaq nirmapis.

14 Nataq tukuy mikuykunaqami, byiju kaq runakunapaq. Chaqa paykunaqari ukkunata rikar willan imanu tukusha nirmapis. Chaynulla yaĉhanllapa imami allin, mana allin nirmapis.

6

1 Chayraykumi ashwan byiju runakunana yupay kanallapapaq yarpushunllapa. Yaĉhashanchikllapana chay punta kashanchiknu tukuy tyimpupaq wanunapaq chaykunataqa manana ruranapaqchu nir. Chaynulla Jesucristupaqmi yaĉhakushanchikllapana imanu imanu paywan kashunllapa nirmapis. Piru chaynu katinmapismi, ama chaykunalatachu rurashunllapa. Ashwanmi Dyus masta

intrachimanayanchik chaykunatapis, intrakarna
kawsashunllapa.
2 Unayqami yaĉhakushanchikllapapis imanumi
shutikushun, imanumi kriyiq masinchikkunapa
ananman makinchikta ĉhurashun, imanumi
kawsamuyashunllapa, imanumi maydiyaqa
Amitunchik tukuyta rikar yaĉhamayashunllapa
nir ima. Piru amami chaykunalapaqqa
yarpushunllapachu.
3 Ashwanmi unay yaĉhakushanchikkunamantapis,
Dyus masta yaĉhachimayanchikllapa chaykunatapis
pay nitin yaĉhakuypaq.
4 Nishaykillapa: Wakinqami tutaparaqllapi yu-
pay karanllapa. Chaymi Dyusqa intrachiran
yarpuyninllapapiqa kusa shumaq achkillapi yu-
pay kananllapapaq. Chaynulla Dyusmi shumaqta
yanapar Santu Ispirituntapis quran.
5 Dyus nishankunata rurarmi, shumaqta taranl-
lapapis. Chaynulla Dyuspa pudirninwanmi, may-
diyaqa shumaqtana uk pachapiqa kawsananlla-
papaq karanllapa.
6 Chaynu kananllapapaqqami kusala
shumaq kasha. Piru chaynu kananpaq
kayarllapamapis, ashwan Jesucristumanta
chiqanchakaranllapa. Chaymi chaynu
tukurllapaqa, Dyuspi manana kriyinar,
paymanqa manana qashan tikrakaytaqa
puytiranllapanachu. Chayrayku, amami
nuqanchikkunaqa chaynuqa kashunllapachu.
Chaqa paykuna chaynu mana allinkunata rurar
imaqa, Dyuspa Wamranmantaqa burlakar
qashan kruspi klabaq yupayna karanllapa.
7 Tukuymi imanutaq pachamaqa, tamya

ishkimutin shuqur chakichin, chay yupay.
Chayna trabajaqkunapaq kusa shumaqta
puqutinqami, Dyusqa shumaqta rikar bindisin.
8 Piru imanupi chay pachapi ayaq qirukuna
puqutin, manaqa kasha ima winatinqa, chay
pachaqa mana sirbiyanqachu. Chaymi Dyusqa
mana allinpaqchu rikayanqa. Chaynulla chayku-
nataqami rupachikayanqa.

9 Piru chaynu rimarmapis kriyiq masiykuna,
nuqakunaqa kunfyakanillapa qamkunaqa mana
chaynuchu kankillapa kanqa nir. Chaymi
manana chaynu karqa, tukuy tyimpupaqna
washakankillapa.
10 Chaqa Dyusqami kusa allinla kar, paypi
kriyir ukkunata munar imanu yanapashaykillap-
ata, imanu kanankaman rurayashaykillapatapis,
manami qunqanqachu. Chaymi chaykunata ru-
rarqa, kusa allin kaqkunalata rurankillapa.
11 Piru qamkunaqami uknikillapa uknikillapa
chayllata imatapis ruranaykillapata munani.
Chayna chayta rurarllapanaqa yaĉhayankillapana
kanqa, maydiyaqa imata aypayankillapa kanqa
chay, chaynulla imanu washakayankillapa kanqa
chayqa, chiqapta kumplikayanqa nir.
12 Manami munanillapachu qilla kanaykilla-
pataqa. Ashwanmi munanillapa, qamkunapis
chay wakin kriyiqkuna kanankaman
Dyuspi kriyir, payrayku shachinakurmapis
arnishankunata shumaqta aypar kawsanllapa,
chaynu kanaykillapata.

13 Unaymi Dyus, Abrahamwan uk tratuta ru-
rarqa, payllapaq juraran. Chaqa manari ima

ukpis paymanta kusa mas puytiqqa karanchu. Chaymi mana ukpaqqa juraranchu.

14 Kaynu nirmi juraran: “Nuqami kusata bindisishayki. Chaynulla nuqami qammanta kaq aylluykita kusata achkachashaq” nir.

15 Chaynu Tayta Dyus, Abrahamta arnitinqami, payqa mana ukmanta yarpupakur imachu yarakuran. Chaymantaraqmi Tayta Dyus arnishantaqa, Abrahamqa rikaran.

16 Nishaykillapa: Runakuna imatapis ruranapaqqami juranllapa uk paymanta kusa mas puytiqpa shutinpi. Piru chaynu jurarqami, manana qashan qashanqa juranmannapischu.

17 Chaynu katinqa, Dyusqami allita intrachimanayaranchikllapa, mayqankunami chay tratuta rurashantaqa aypayanqa nir. Chaqa payqami arnimarninchik tratu rurashanmantaqa, mana pitilamatapis kambyarchu qumashun. Chayraykumi payqa payllapaq jurar arnikuran, karanlata imatapis qumanallapapaq.

18 Chaynumi Dyus chay arnimashanchikmanta, chaynulla jurashanmantaqa, mana imapis kambyakayta puytinchu. Chaqa Dyusqami mana llullakuyta puytinchu. Chaymi paymantaqa imatapis karanta aypayta puytinchik, tukuy paywan kar washakaqkunaqa. Chaynulla paypimi kunfyakanchik washamaqninchikllapa nir.

19 Chaymi Jesucristupi kriyishanchikllaparaykuqa kusalata kunfyakanchikllapa

imanutaq anklamaqa * barkuta mana dijanchu
maylawta rinanpaqmapis chaynumi pay yana-
pamashallapa mana chiqanchakashunllapachu
nir. Chaynuqami Dyusta aduranan llapa wasipi,
Santu kwartuman yaykunapa punkunpi rakta
raĉhpa warkuraq chaytaqa, pasayta puytinchikna
paywan tarinakunapaqqa.
20 Chaynullami Jesucristuqa Santu kwartuman
yaykuran nuqanchikkunapaq Dyusman
mañakunanpaq. Chaqa payqami tukuy tyimpupaq
mantakuq kuranchikllapana kar, Melquisedec
yupayllana karan.

7

Melquisedecqami mas mantakuq kura karan

1 Kay Melquisedecqami, unayqa Salem pachapa
mantakuqnin kaq. Chaynulla payqami unaq
syilupi Dyusninchikpa kuran kaq. Paymi,
Abraham chay mantakuq kuntraqninkunawan
maqanakur binsisha tikrakamuyatin, rir tarir
bindisiran Abrahamtaqa.
2 Chaymanta Abrahamqa dyis partin
kaqmanta ukta quran, chay kuntraqninkunata
ganar imankunata aypashanmantaqa.
Nishaykillapapis: Chay shuti Melquisedecqami,
rimayninchikpiqa munan niyta “Kusa allita

* **6:19** Anklaqami kusala llashaq jyirru manaqa kusala llashaq rumi. Chaymi sirbin yaku ruriman asintar allila aypakutin, barkuta ama wayra wakman kayman sunsunulla purichinan-paq. Chaynumi nuqanchikkunapis Jesucristupi kriyishallapaqa, payqa uk ankla yupay purichimanchik munashanlatana rurar kawsanallapapaq.

mantakuq” nir. Nataq Salem-shuypaqa rimayn-
inchikpiqa munan niyta “Shumaqchakuq” nir.
Chaymi paypa pwiblun Salem kashanrayku,
payqa “Shumaq mantakuq” kaqpis.
3 Piru manami yaĉhanchikchu Melquisedecpaqa
mayqanmi karan taytan, mayqanmi maman
karan nirmapis. Chaynulla mana yaĉhanchikchu
ima ayllumantami karan, imanumi nasiran,
imanumi wanuran nirmapis. Chaynumapismi
payqa, Dyuspa Wamran yupay tukuy tyimpupaq
kurana.
4 Kananqa rikayllapa imanumi Melquisedecqa
karan nirmapis. Paytami unay rukunchik
Abrahammapis dyis parti kaqmanta ukta quran,
maqanakuypi wakin mantakuqkunata ganar
imankunata kitashanmanmatapis.
5 Dyus nitinmi Moisesqa kaynu nir mantakusha
karan. Chaymi chay mantakuyqa niq: Runaku-
naqashi tukuy iman kaqkunamantaqa, dyis par-
timanta ukta qukuyanqallapa nir. Chaynulla
niqpis: Levipa ayllunmanta kura kaqkunala ay-
panqallapa nir. Chaynutaqami, tukuy runakuna-
manta Abrahampa ayllunmanta katinllapamapis
aypaqllapa.
6 Piru Melquisedec mana Levipa ayllunmanta
kasha katinmapis, Abrahamqami iman kaqman-
taqa dyis partimanta ukta quran, Dyus michka
payta imakunata arnisha katinmapis. Chayman-
tami Melquisedecpis, Abrahamta bindisiran.
7 Yaĉhashanchikllapanu, chay bindisiq chayqami,
mas bindisikaq chaymantaqa.
8 Kay pachapiqami Levipa ayllunmanta kura
kaqkunala, chay dyis parti kaqmanta ukta

aypanllapa. Piru maydiyaqami wanuyanqallapa. Nataq Dyus nitin iskribikashakunapiqami, Melquisedecpaqqa riman, payqa kawsayanraq nir.

9-10 Yaĉhashanchikllapanu, Abrahammi Melquisedecman qimikatin bindisiran. Chaymi bindisishanrayku chay dyis parti iman kaqmanta ukta quran Melquisedectaqa. Chaynu qukutinqami chay paymanta ayllunkuna kananpaq kaq Levikunapis qukusha yupay kayaq, michka manaraq nasisha kayarmapis.

Jesucristumi Melquisedec yupaylla kuraqa

11 Levipa ayllunmanta kaq kurakunaqami, Israel runakunata Dyus nitin, Moisés mantakushankunata yaĉhachiranllapa. Chaynu yaĉhachitinllapamapis, manami uchanllapakuna-manta washakayta puytiranllapachu runakunala kashanllaparayku. Chayraykumi Jesucristo tukuyta llakipar washamanallapapaq, kura Melquisedec yupaylla rikarimuran. Manami Aaronpa ayllunmanta kura yupaychu karan. Chaqa Levipa ayllunmanta kaq kurakuna washamanapaq kasha katinqami, Jesucristuqa mana mushuq kura kananpaq shamunantachu washamanallapapaqqa.

12 Jesucristumi shamurqa mushuq kuranchikllapa karna, Dyus nitin Moisés mantakushankunata yaĉhachimaranchikllapa. Chaymi chay mantakuykunamantaqa, Jesucristo yaĉhachimashanchiktana kusa mas allita kasuypaqllapa.

13 Chaynulla Amitunchikpa chay iskribishankunapi nishannulla, Jesucristuqami mana Levipa ayllunmantachu karan. Ashwanmi payqa uk ayllumanta rikariran, kurakuna michka mana chay ayllumanta kasha katinmapis.
14 Chaqa yaĉhashanchikllapanu, Amitunchik Jesucristuqami Judá shutiqpa ayllunmanta karan. Piru tukuy chaypaqqami, Moisesqa mana imalatapis chay ayllupaqqa rimaranchu, chay paymantami uk mushuq kura ima rikariyanqa nirmapis.
15 Chayraykumi yaĉhanchikllapa Jesucristo chay mushuq kura rikarimusha chayqami, Melquisedec yupaylla nir.
16 Chaynulla chay mushuq rikariq chayqami, mana mantakuykuna nishannulla Levipa ayllunmantachu karan. Chaqa payqami tukuy tyimpupaq manana wanunanpaq kar, ashwan kurana kananpaq numrakasha.
17 Chayraykumi paypaq Dyusqa kaynu nin:
“Qammi tukuy tyimpupaq kura kanki,
imanutaq Melquisedec kaq chaynulla” nir.
18 Chaynu katinqami, chay unay mantakuykunaqa litala yupay kar, mana mayqantapis uchankunamanta kusa allinpaq tikrayta puytiranchu.
19 Chaqa Moisespa mantakuyninqami mana imamantapis shumaqchamaqninchikchu. Ashwan chay mantakuypa lugarninqami kan uk washakanapaqqa. Chaymi payrayku Dyusman qimikayta puytinchik.
20 Kaypaqqami, Dyusqa jurar arnimaranchikllapa. Nataq wakin kurakunaqami mana jurar imachu numrakaranllapa.

21 Chaqa Dyus nitin iskribikashakunapimi
kaynu nin:
“Amitunchik jurarqami,
pay nishantaqa mana kambyayta puytinchu.
Chaqa ninmi: ‘Qammi tukuy tyimpupaq kuraqa kanki, [imanutaq Melquisedec kaq chaynulla]’ nir”.
22 Chaynu kananpaqmi Tayta Dyus juraran.
Chaynami nuqanchikkunawan mushuq tratuta
rurasha kar, Moisés mantakushanmanmatapis
Jesucristo kura kashanrayku puytin kusa
shumaqta yanapamayninchikta.
23 Nataq wakin kurakunaqami kusa achka kar-
llapamapis wanutinqa, paykunapa lugarninqa
ukkunana kaqllapa.
24 Piru Jesucristo mana wanuq katinmi, pay
kura kashanmantaqa, manana qashan ukman ku-
raqa kanqanachu.
25 Chayraykumi tukuy tyimpupaq Jesucristuna
washayta puytin, mayqankuna Dyusman
qimikaqkunataqa. Chaqa payqari tukuy
tyimpupaq kawsan. Chayna Dyusman pay
mañakunanpaq qimikaqkunapaqqa.
26 Chayraykumi ministiyashanchikkunapiqa
Jesucristo yanapamanchik. Chaqa Jesucristu-
ari kurakunapa chiqap mantaqninqa. Manami
ima mana allintapis ruraranchu. Chaynu
karmi uchayjun runakunawan kawsarmapis,
payqa mana uchakuranchu. Chaymanta unaq
syilupi Taytan kayashanmanpis ĉhar, kusa mas
riqsikashapaq tikrakaran.
27 Manami chay wakin kurakunapa man-
taqninkuna yupaychu. Chaqa wakinkunaqami

waran waran uchakushanllapapaq animalta ufrinda nir wanuchinllapa. Puntataqami paykunapa uchankunapaqraq chaytaqa ruran. Nataq chaymantaraqmi wakin runakuna uchakushanllapapaqqa chayta ruranllapa. Piru Jesucristuqami, chay animalkunata ufrindapaq wanuchinllapa chaynu, paylla uk kutila wanuran uchanchikllapamanta washamanallapapaqqa.

28 Nataq Moisespa mantakuyninkunaqami, Dyusman mañakunanpaq kurakunapa mantaqnintaqa numraranllapa uchayjun runakunamanta. Chay mantakuykunamanta ikitaraq, Dyusqa jurar Wamrantaqa numraran paypa rimaqnin kurakunapa mantaqnin kananpaqqa. Chaqa payqari tukuy tyimpupaq kusa allinla kar mana uchayjun imalamapischu.

8

Jesucristumi mushuq tratuta ruraq chayqa

1 Chiqaptaqami chay parlayashanchikllapa chaypaqqa, yaĉhanchik chiqapta kan uk kusa allita Dyuspaq willamaqninchik kura nir. Payqami, Dyus syilupi mantakuyashan allilaw qichqanpi tasha.

2 Chaymi chay maypiĉhi Dyus kashanpi, payqa kusa allin rimaqnin kurakunapa mantaqnin kar sirbikun. Chaqa chay chiqap tanan lugartaqari paylla Amitunchikqa rurasha, mana runakunachu.

3 Dyuspaq tukuy kurakunapa mantaqn-intaqami, numranllapa ufrindakunata ĉhurar animalkunata wanuchinanllapalapaq. Chayraykumi Jesucristo kurakunapa

mantaqninna karmapis, ufrindapaq imalataqa wanuchiq yupay, Tayta Dyusta qunanpaq karan wanurqa.

4 Pay kay pachapi karqami, mana Levipa ayllunmanta kaq kurachu kanman. Chaqa kay pachapiqari imanutaq Moisespa mantakuynin niran chaynulla, kurakunaqa kan ufrindakunata ĉhurananllapalapaq.

5 Nataq Jesucristuqami, unaq syilupi Dyusta aduranannllapa wasipi tasha sirbikuyan. Chaynu katinqami, kay pachapi kurakuna sirbikur aduranannllapa wasiqa, intrachimanalapaq imanumi unaq syilupipis Dyusta aduranannllapa wasipiqa sirbikun, nir. Chaqa Dyusqami, Moisestaqa willaran payta aduranannllapa tuldu wasitaqa ruranannpaq kaynu nir: “Allitami intrakanki: Imanutaq chay sirkamanta willar rikachishuray, chaynullatami chay tuldu wasitaqa ruranki” nir.

6 Nataq Dyuspaq kusa allin kuranchik Jesucristuqami, chay kurakuna ruranannmantaqa kusa mas shumaqta imatapis ruran. Chaqa kusala shumaq tratuta rurarmi, Dyuswan runakunataqa pullachasha. Chaynulla kusala shumaq imakunatari arnikushamapis.

7 Piru Israel runakunawan tratuta rurashanllapakuna, kusa allin tratu kasha katinqa, manami allinchu kananta qashan uk tratuta ruranannllapapaqqa.

8 Piru chay runakuna mana allinkunata ruraqta rikarqa, Tayta Dyusqa kaynu niran:

“Uk diyami kanqa, Israel runakunawan, Judá runakunawanpis
uk mushuq tratuta ruranaypaq.

9 Kay mushuq tratuta rurayani chayqami, mana chayllachu kanqa,
chay unay rukunkunawan tratuta rurashaywanqa.
Piru nuqa michka makinmanta aysakuq yupay
chay Egipto pachamanta lluqshichimusha katiymapis,
chay tratu rurashaykunata mana kasutinmi
paykunalata dijaray.
10 Piru Israel runakunawan kay mushuq tratuta rurayani
chaymanta unaykaqmantaqa, kaynumi kanqa nini:
Nuqami mantakuyniykunata yarpuyninpi ĉhurashaq,
chaynulla iskribishaq shunqunkunapi,
nuqata kasumar kawsananllapapaq.
Chayna nuqami Dyusnin kashaq.
Chaynulla paykunaqami wamraykunana kanqa.
11 Chaymi manana mayqanpis ayllunllapakunata,
runa masinllapakunamatapis ninqallapanachu: ‘Amitunchikta riqsiyllapa’ nirqa.
Chaqa tukuymiri riqsimanqallapa
mana kwintachaypaqla kaqkuna, chaynulla chay kusa runa nishakunamapis.
12 Nuqami chay mana allinta rurar uchakushanmantaqa pirdunashaq.
Chaynami, manana masqa yarpushaqnachu uchanllapakunapaqqa”.
Chaynumi niran Dyusqa.
13 Nishaykillapa: Dyus chay mushuq tratupaq rimarqa, chay punta tratu chaytaqa ikipina dijasha.

Chaynulla chay ikipi kasha chaytaqa, manana ruraypaqnachu. Chaqa chayqami manana maychu chinqananpaqqa.

9

Jesucristumi mas shumaqta pullachamanchik Dyuswanqa

1 Kananqa nishaykillapa: Chay punta tratuta ruratinllapaqami, kaq mantakuykuna Dyusta imanu sirbinanllapapaqmapis. Tukuy chaykunataqami ruraqllapa kay pachapi, Dyusta adurananllapa wasipi.

2 Dyusta adurananllapa tuldu wasipiqami kaynu karan: Chay punta yaykuna Santu kwartupiqami kayaq bilakunata shachinanllapapaq biliru, chaynulla uk misa. Chaypa ananpimi Dyuspa kaq turtillankuna karan.

3 Chay kwartullapimi uk kusala rakta raĉhpa warkuraq. Chaypa ikinpiqa karan Kusala Santu Lugar ninllapa chay.

4 Chaypimi insinsyuta quntachikunanllapapaq urumanta rurakasha altar karan. Chaynulla chaypiqa karan chay tratuta rurashanllapa, ĉhurakunanllapa kajun kufri shutiq. Chayqami tukuy ladunta uruwan rurakasha karan. Chay tratuta rurashanllapa kufripiqami Aaronpa bastunnin qawasha karan chay karan. Chaynullami urumanta rurakasha uk jarrapi *"maná"* shutiq mikuy karan. Chaypiqapismi Israel runakunawan tratuta rurashan ishkay tablalla rumikuna karan. Chaqa chay tablalla rumikunapimi, imakunata rurananllapapaq

tratuta rurar, chay dyis mantakuykunata Dyus
iskribishan karan.
5 Chay tratuta rurashanllapa kufripa
ananpiqami, ishkay ángel kirubin shutiq
alayjun kaq chaypa ritratun karan. Chay
angelkunaqami intrachimanchik Dyus
chaypi nir. Chaynulla chaykunaqami
alanwanqa pampayaran, chay uchanllapamanta
pirdunaqllapa kufripa kirpananta. Piru
kananqami tukuy chaykunapaqqa mana
manyaqqa rimaypaqnachu.
6 Chaynu tukuy imakuna kamakashana
katinqa, kurakunaqa waran waran yaykuqllapa
Dyusta aduranannllapa wasimanqa. Piru
chaynu yaykurllapapismi chay punta
kwartulaman Dyuspaq ima ruranannllapakunata
ruranannllapapaqqa yaykuqllapa.
7 Chay kwartupa ikinlawnpi Kusala
Santu Lugar kaq, chaymanqa kurakunapa
mantaqninla yaykuq, añupaqqa uk kutila. Piru
yaykunanpaqqami, animalpa yawarninta apaq
uchaymanta pirdunamay ninanpaq. Chaynulla
chayllapimi wakin runakuna mana kwintata
qukar uchakushanpaqpis chayllata ruraq.
8 Tukuy chaykunawanqami Santu Ispirituqa
intrachimanchik, chay punta tratullawan
karllaraqqashi, Kusala Santu Lugar Dyus
tayashanmanqa mana tukuyqa yaykuyta
puytinqallaparaqchu nir.
9 Tukuy kaykunaqami intrachimanchikllapa,
ufrindata ĉhurar animalkunata wanuchir,
Dyusta adurashallapamapis chayqa mana
yarpuyninchikllapapimapis mas allinpaqqa

tikramayashunllapachu nir.
10 Chaqa tukuy chaykunaqa mikuyla,
upyananpaq ima chaykunala. Chaynulla
limpyu kashaq ninapaq kustumrila ima.
Tukuy chaykunaqami, Dyus tukuy imata
kambyanankaman mantakuykunalari karan.
11 Piru Jesucristuqami shamushana. Kanan-
qami payna Dyuspa kusa allin kurakunapa man-
taqnin kuraqa, kay tyimpupi tukuy imamanta
shumaqchamaqninchikqa. Chay kurapa man-
taqnin unaq syilupi Dyus kayashan Santu lugar-
man yaykushanqami, kusa mas shumaq mas allin
ima. Chaynulla chaytaqami mana runakunachu
rurasha.
12 Jesucristumi mana chibupa, bisirrupa
yawarninta iĉharchu, yaykuran Dyus kayashan
Kusala Santu Lugarmanqa. Ashwan payllami
kruspi wanur yawarninta iĉharan. Chaynulla
uk kutilami tukuy tyimpupaq Kusala Santu Lu-
garmanqa yaykuran. Chayna nuqanchikkunata
tukuy tyimpupaq washamanallapapaq.
13 Chiqaptaqami chay turukunapa, chibuku-
napa yawarnin, chaynulla chay bisirrukunata al-
tarpi rupachishanpa uĉhpanta runakunapa anan-
man iĉhanllapa chayqa, sirbin runakunata shu-
maqchananpaq waqtanlawlata.
14 Piru kay chaynu katinqa, ¡kusa mas
pudirniyjun kanqa Jesucristupa yawarninqa!
Chaqa payqa michka mana uchayjun karmapis,
Santu Ispiritu yanapatinmi Tayta Dyuspa
naypanpi wanuran. Chaynu wanurmi,
chay tukuy tyimpupaq ucha kaqkunapaqqa
pagrakuran. Chaynulla, chay yawarninnami

shumaqchamanchik chay mana allinkunata yarpur rurar wanunamantaqa. Chaynu karnaqa, tukuy tyimpupaqna kawsaq Dyusta sirbinapaq.

15 Chayraykumi Jesucristuqa wanuranmapis, nuqanchikkunata Dyuswan pullachamanallapapaq. Chayna mushuq tratuta ruraran, chay punta tratuta rurashanpi uchakusha kashamapis, uchanchikkunamanta pirdunamanallapapaq. Chaynami Dyus tukuyta akrashankunaqa, pay tukuy tyimpupaq imata arnishantaqa aypananllapapaq.

16 Chayna chay tratuta rurashan kumplikananpaq, tukuy chaykunapaq yaĉhanapaqqami, puntataqa wanuyanqa tratuta rurasha chay.

17 Chaqa uk tratu rurakashaqami mana sirbinchu, tratuta rurasha chay kawsayatinraqqa. Piru chayqami sirbin tratuta rurasha chay wanushana katin.

18 Chayraykumi chay punta tratuta rurashanpaqpis, animalpa yawarninkunata iĉhaqllapa.

19 Moisesmi tukuy mantakuykunata willar quran, tukuyla runakunata. Chaymanta chupika millwata, isupu shutiq yurata aypar, bisirrupa, chibupa yawarninwan yakuta piĉhur, chay iskribikashakunapa ananman iĉhaq. Chaynulla iĉhaqpis tukuyla runakunaman.

20 Chaynu iĉhaqnumi kaynu niran: “Kaymi chay yawar, Dyus tratuta qamkunawan rurashanqa” nir.

21 Moisesmi chay yawarkunawan salaran Dyusta aduranallapa tuldu wasitapis. Chaynulla Dyusta payji ninanllapapaq ima kaqkunatapis yawarwan salaran.

22 Mantakuykuna nishannuqami, uk yawarninta iĉhar wanuq uchanllapakunamanta shumaqchakananpaqqa. Chayna yaqqa tukuy imatapis yawarwan shumaqchaqllapa. Chaymi yawar mana iĉhakatinqa, mana mayqantapis Dyusqa uchankunamanmatapis pirdunar washaqchu.

Jesucristumi uk kutila wanuran uchanchikkunata ashuchinanpaq

23 Chiqaptaqami tukuy chay animalkunata wanuchir imaqa, Dyusta aduranannllapa wasipi kaqkunata shumaqchananllapapaq rurarmapis, unaq syilupi kaqkunamantaqa, yaqqa chaynuta yupayla rurayanllapa. Piru unaq syilupi kaqkunaqa, animalkunata wanuchinamantaqa kusa mas shumaqta munayan.

24 Chaqa Jesucristuqami mana yaykuranchu chay runakuna rurashan Santu kwartumanqa. Chaynulla Santu kwartu rurashanllapaqa, unaq syilupi Santu kwartu yupaylla karan. Chaynu katinmi Jesucristuqa ashwan syiluman yaykusha. Chayna kananqa Dyuspa naypanpi nuqanchikkunarayku mañakunanpaq.

25 Manami ayka kuti imachu wanur yaykuran nuqanchikkunata washamanapaqqa, imanutaq kurakunapa mantaqnin chay Kusala Santu Lugarman añu añu uk kutila yaykuq chaynuqa. Piru chaynu yaykurmapis ukpa yawarnintari iĉhaq.

26 Chaynu kananpaq kasha katinqa, Jesucristuqa ayka kuti dijur wanunanta, tukuy ima rurakashanmanta-pachaqa. Piru kananqami chay tukukanan tyimpu shipchamutinqa,

Jesucristuqa rikarimusha uk kutila paylla wanur tukuy tyimpupaqna uchanchikkunamanta pirdunamanallapapaq.

27 Mayqanpismi uk kutila wanun. Chaymantaraqmi imanu kashanpaqpis rikar yaĉhananllapapaq tyimpuqa kanqa.

28 Chaynumi Jesucristupis uk kutila wanusha achka runakuna uchankunamanta washakananllapapaq. Chaymantaraqmi qashan ishkay kutipaq shamuyanqa, manana qashan wanur tukuyta uchanllapakunamanta washananpaqnachu. Ashwanmi shamunqa payta kasur yaraq chaykunata pullakunanpaqna.

10

1 Chaqa Moisespa mantakuyninkunaqami, intrachimanalapaq karan chay mushuq tratu kananpaq karan chaypaq. Manami chiqap chay kusa shumaq imachu karan. Chaymi Moisés mantakushanqa, mana mayqantapis chiqapta shumaqchayta puytiranchu, michka kada añu Dyusman qimikatinllapamapis.

2 Piru chay mantakuykuna chiqapta uchanllapamanta shumaqchakuq kasha katinqa, manami mayqanpis uchanpaq yarpur, ufrindapaq ĉhurar animalkunata wanuchinanllapatanachu.

3 Piru ashwan kaykunataqa kada añu ruraranllapa, kusa uchayjun kani nir yarpunanllapalapaq.

4 Chaqa turukunapa, chibukunapa yawarninqa, manami uchakunamanta shumaqchakuyta puytiranchu.

5 Chayraykumi Jesucristuqa, kay pachaman
shamur Dyustaqa kaynu niran:
“Manami imata wanuchinayta, ima ufrindamat-
apis munankichu.
Ashwanmi uk kwirputa qumashayki.
6 Manami imata rupachir, ima ufrindamatapis
munankichu
uchanllapamanta pirdunanaykipaqqa.
7 Chaymi niray:
‘Kaypimi kani, imanutaq iskribikashakunapi
nin nuqapaq chaynulla.
Qam munashaykita ruranaypaq Dyusniy’ ”.
8 Puntataqami nin: “Manami imata
rupachir, ima ufrindamatapis munankichu
uchanllapamanta pirdunanaykipaqqa” nir. Piru
chaykunata rurayarqami, chay mantakuykuna
nishannullaraq rurayankillapa.
9 Chaymantaqami ninpis: “Kaypimi kani mu-
nashaykita ruranaypaq” nir. Chaynu nirqami
niyan, chay unay rurayashanllapa chaykunataqa
ashuchinanpaq. Chaynu ashuchirnaqami, uk
mushuqta chaypa lugarninqa ĉhurananpaq.
10 Dyusmi uchanchikmanta shu-
maqchamashanchik, Jesucristo, Dyus
munashannullata rurasha katin. Chaqa Dyus
munashannuri Jesucristuqa uk kutila paylla
wanuran tukuy tyimpupaq.
11 Tukuymi Israelmanta kaq kurakunaqa,
waran waran, chaynulla ayka kuti ima chayllata
ruran, chay unay rurayashanllapanulla
animalkunata wanuchir ima, Dyus uchanlla-
pakunamanta washananllapapaq nir. Piru

tukuy chaykunaqami mana uchakunamanta
pirdunakuyta puytinchu.
12 Piru Jesucristuqami paylla uk kutila wa-
nuran, tukuy tyimpupaq uchanchikllapamanta
pirdunamanallapapaq. Chaymantami Dyuspa
allilaw qichqanpi taran.
13 Chaypimi payqa yarakuyan, Dyusninchik
ĉhiqniqninkunata ĉhakinpa ĉhakinman ĉhuratin binsi-
nankaman.
14 Chaqa uk kutila wanurmi, tukuy tyimpupaq
shumaqcharan chay mayqanĉhi Dyuspaq shu-
maqchakananpaq karan chaykunataqa.
15 Chaykunapaqmi Santu Ispirituqa kaynu
nirqa nimanchik:
16 “Chay tratuta paykunawan rurayashaq
chaymanta unaykaqmantaqa, kaynumi
kanqa nin Amituykillapaqa:
Mantakuyniykunatami shunqunpi ĉhurashaq.
Chaynulla yarpuyninpi iskribishaq,
nuqata kasumar kawsananllapapaq.
17 Chaynami,
manana yarpushaqchu uchankunapaq,
chay mana allinta rurashankunapaqpis” nir.
18 Chaynumi Jesucristo uchanchikkunamanta
pirdunamanallapapaq uk kutila wanushana
katinqa, mananami allinchu qashan
uchanchikkunamanta pirdunamanapaq
ufrindata ĉhuranallapapaqqa.

Kriyishanchiknulla shachinakur ama chiqan-chakashunllapachu

19 Chayraykumi kriyiq masiykuna, kananqa
nuqanchikkunaqa kusa allin Dyus tayashan

Kusala Santu Lugarmanqa yaykuyta puyt-
inchikllapa, mana imamantapis manchakurchu.
Chaqa Jesucristumi nuqanchikkunarayku
yawarninmatapis iĉhasha.
20 Chayna chay mushuq nan bidanchikta
qumanchik chaytaqami, Amitunchik kiĉhasha
chay warkuraq rakta raĉhpata llikir. Chaynu
nirqami Amitunchikpa kwirpunllapaq
niyanchik.
21 Jesucristumi Dyuswan pullachamaqninchik
kar, Dyuspi tukuy kriyiqkunapaqa mas man-
taqnin kurana payqa.
22 Chayraykumi tukuy shunqunchikwan allita
yarpukur Dyusmanqa qimikashunllapa, allita
paylapi kriyir ima. Chayna shunqunchikpimapis
allinkunata yarpur, amana ima mana
allinkunata yarpur imachu, kwirpunchikta
kusa chuyala yakituwan paqasha yupayna kar
qimikashunllapa.
23 Maydiyapismi Dyuslapi allita kun-
fyakar, kriyishanchikmantaqa ama
chiqanchakashunchu. Chaqa Dyusmi
maydiyapis pullanchik kar arnimashanchiktaqa
kumplimashun.
24 Imanupismi ukninchikllapa ukninchikllapa
animachinakur yanapanakuyta kamashunllapa.
Chaynulla ama ima mana allintapis rurarchu
llakipanakur ima kawsashunllapa.
25 Amami Amitunchikman tantakar
mañakunllapa chaykunamanqa faltashunlla-
pachu, imanutaq wakinkuna chaynu ruranllapa
chaykuna yupayqa. Ashwanmi ukninchikllapa
ukninchikllapa animachinakushunllapa. Chaqa

Amitunchik shamunanpaq diyaqami ĉhamuyanna.
26 Jesucristo uchanchikkunamanta
washamanapaq wanusha nir yaĉhayar, mu-
nashanchiklatana rurar uchakushaqa, ¿mayqanna
uchanchikkunamantaqa shumaqchamashun?
Chaqa Jesucristuqa manana qashanqa
wanuyanqachu washamanapaqqa.
27 Ashwanmi chayta rurashaqa, maydiya
imanu kanchik nir yaĉhamarninchikqa Dyusqa
allipla manchaypaqtana kastigar, kusala ratakuq
ninamanna itakumashunllapa. Chaqa chaynumi
Dyusqa payta ĉhiqniqkunataqa tukchinqa.
28 Mayqanpis Moisespa mantakuyninmanta
chiqanchakasha katin, ishkay manaqa kimsa
tistigukuna paypa kuntran rimatinqa, chay
runataqa mana llakiparnachu wanuchiqllapa.
29 Chaynu katinqa, ¿manachu qamkunaqa
kriyinkillapa, chay mayqanpis Dyuspa Wamranta
mana kasuqkunataqa mana kastigayanqachu
Dyusqa nir? ¿Chaynulla manachu yarpunkillapa
Dyuspa Wamranpa yawarnin iĉhakashata
mana kasuqkunata, Dyuspa llakipakuq
Ispiritunta musyar mana munaqkunataqa masta
kastigayanqa nir? Chaqa chay yawarwanmi
mushuq tratuta rurasha. Chaynulla chay
yawarwanmi Dyusqa paypaqna kanapaq
tikramashanchik ima.
30 Chaqa Amitunchikqami kaynu niran:
“Nuqami chay mana allinta rurar uchakuqku-
nataqa
allita rikar yaĉhar kastigashaq”.
Chaynullami niranpis:
“Amitunchikmi paypa kaqninkunatapis

allita rikar yaĉhanqa” nir.

31 ¡Kusa manchaypaq-ari kanqa kawsaq Dyuspa naypanpi ima mana allinkunata rurashanchikpaq rikar yaĉhamashaqa!

32 Piru qamkuna yarpuyllapa, imanumi unay puntata Amitunchikpi chayraq kriyirqa qischakar ima shachinakuq ima kankillapa.

33 Qamkunamanta wakintami musyashuqllapa. Wakinkunataqami tukuypa naypanpi kusata qischashuqllapa. Nataq wakinshuypaqa chaynu qischakaqkunapa pullanmi qischakaraykillapa.

34 Qamkunami chay karsilkunapi kaqkunapaq llakiraykillapa. Chaynulla imaykillapata kitashutinllapamapis, aligriyaraykillapa. Chaynuqami karaykillapa syilupi ima kaqkunata aypayankillapa nir yaĉhar. Chaqa tukuy chaykunaqami mana tukukanayjunchu.

35 Chayrayku chay kunfyakayashaykillapataqa amami chinqachinkillapachu. Chaqa maydiyaqami ima rurashaykillapapaqqa, imatapis karanta aypankillapa.

36 Qamkunami ama imapaq yarpupakur imachu shachinakur, Dyus munashankunalata rurankillapa. Chayna pay arnishushanllapataqa aypanaykillapapaq.

37 Chaqa iskribikashakunapimi kaynu nin:

“Kusa shipcha shipchanami chay shamunanpaq kaq shamunanpaqqa.
Manami tardanqanachu.

38 Mayqanpis allita kriyishanraykulami,
kusa allinpaq riqsikar kawsanqa.

Piru chay unay kashannulla tikrakatinqa,
manami paywanqa aligrichu kashaq” nir.
39 Nuqanchikkunaqami, mana chay wakinkuna
yupay unay kashanman tikrakar, paykunalla
kastigakaran chaykuna yupaychu kanchikllapa.
Piru nuqanchikkuna kriyirla paypi kunfyakaqku-
naqa, washakashunllapa.

11

Kriyishanchik

1 Dyus arnimashanchikta michka mana rikasha
karmapis, allita kriyishanchikrayku, chiqapta ay-
payashun nir kunfyakanchik.
2 Chaynulla kriyir kunfyakashanpaq yaĉharmi,
Dyusqa unay rukunchikkunataqa kusa shumaqta
rikaran.
3 Kriyishanchikllapanu yaĉhanchikllapa, Dyusmi
imatapis rurayta puytiq kar, rimayninlawan
syiluta, pachata, chaynulla tukuy ima
kaqkunatapis ruraran nir. Chaymi kanan
rikayashanchikkunaqa, rurakaran mana rikayta
puytiyashanchikkunamanta.
4 Kriyishanraykumi Abelqa, Dyusta payji ni-
nanpaqqa, kusa shumaq uyshitanta wanuchir
payjichikuran, kusa mas shumaqta uknin Caín
payjichikushanmantaqa. Chaymi Dyusqa kusa
allin runapaq riqsir, chay ufrindakunapaqqa shu-
maqta yarpuran. Chaymi Abelqa wanusha katin-
mapis, yaĉhanchik imanumi kusata kriyiran nir.
5 Kriyishanraykumi Enoctaqa kawsaqllata
Dyusqa aparan. Chaymi mana wanusha
katinmapis, manana tariranllapachu. Chaqa
Dyusmi apasha karan. Chaynulla Enocpaqqa

kaynu niqllapa: Dyus manaraq apayatinqashi,
Enocqa Dyustaqa kusa shumaqta yarpuchiran
nir.
6 Piru manami allinchu Dyuspi mana
kriyir, mana shumaqta yarpuchinapaqqa.
Chaqa Dyuswan pullachakasha kanapaqqa,
kriyiypaq Dyusqa kan nir. Chaynulla payta
maskaqkunataqa, kusa shumaq imakunatami
quyanqa nir kriyiypaq.
7 Kriyishanraykumi Noeta, Dyusqa willaran
imami pasayanqa nirmapis. Chaymi payqa kriyir
kasur, uk wampuq wasita ruraran ayllunwan
pulla washakananpaq. Chaynulla Noeqa kriyiq
karmi, tukuy runakunata dijatin wanuranllapa.
Nataq pay-shuypaqa Dyuspi kriyishanrayku, shu-
maqpaq riqsikar washakaran.
8 Kriyishanraykumi Abrahamta, Dyus
qayatinqa, payqa kasur lluqshir riran mayqan
pachatacĥi Dyus irinsyanpaq arnisha karan
chayman. Payqami tayashanmantaqa riran,
mana mayman riyani nir yacĥarmapischu.
9 Paymi kriyishanrayku furastiru yupay
kawsaran Dyus arnishan pachapiqa. Piru
chaypiqami tuldumanta rurakasha wasipi taran.
Chaqa Dyus arnishankunapiri allita kriyiran.
Chaynullami wamran Isaacwan, willkan Jacobpis
taranllapa.
10 Chaynumi Abrahamqa taran. Chaqa payqami
kriyir Dyuspaqqa yarpukuran pay kayashanman
apayanqa nir. Chaqa Dyus kayashan kusa shumaq
lugartaqami, mana mayqan runa llutakuqpischu
rurasha. Ashwan chaytaqami pay paylla Dyusqa
rurasha.

11 Kriyishanraykumi Abraham michka
rukulana kar, warmin Sara mana wamrakuq
katinmapis, Dyus nitin payqa wamrayjunna
tikrakaran. Chaqa payqami kriyiran Dyus
arnishantaqa kumpliyanqa nir.
12 Chaymi Abrahamqa michka wanunanpaqna
kayarmapis, unaq syilupi qullarkuna yupay
kusala achka aylluyjunpaq tikrakaran. Chaynulla
ayllunqami imanutaq mar manyapi aqu
kaqmataqa mana yupayta puytinchikchu, chaynu
karan.
13 Tukuy kay runakunami wanuranllapa, Dyus
arnishankunataqa mana ayparlamapischu. Piru
Dyuspi kriyishanllaparaykumi arnimashanl-
lapakunaqa maydiyapis kumplikayanqa nir,
kusa aligrita yarpuranllapa. Chaymi paykunalla
kwintata qukaranllapa, nuqanchikkunaqa kay
pachapiqa furastirukuna yupay kanchikllapa nir.
14 Piru chaynuta rimarqami, intrachimanchikl-
lapa paykunaqa uk pachata maskayaranllaparaq
tukuy tyimpupaq kawsar tananllapapaq nir.
15 Nataq chay pachanllapamanta yarqushan
chaypaq yarpuyarllapaqa, chay pachanllapalla-
man qashan tikrakananllapata.
16 Piru paykunaqami uk kusala shumaq
pachata maskayaranllapa, unaq syilupi
tananllapapaq chayta. Chayraykumi Dyusqa
mana pinqakunchu paykunapa Dyusnin kani
niytaqa. Chaqa Dyusqamiri tanan pachapiqa,
kusala shumaq wasikunata ima kamkachisha
paykunapaqqa.
17-18 Chaymantami Tayta Dyusqa, Abra-
hamqachu allita payta kasuyanqa nir yaĉhanar,

willaran wamran Isaacta ufrindapaq nir
wanuchinanpaq. Chaynulla Dyus, Isaacrayku
kusa achka aylluyjun kanki nisha katinmapis,
Abrahamqami mana kwashayaranchu uklayla
wamranta wanuchinanpaqmapis.
19 Chaqa Abrahamqami kriyiq, wanushaku-
namatapis Dyusqa qashan kawsachimun
nir. Chaymi wamranta wanuchinanpaqna
katinqa, kriyishanrayku Dyusqa mana
chayta ruranantа munaranchu. Chaynuqami
intrachimanchik, Isaacqa wanushana yupay
karmapis kawsamushana nir.
20 Kriyishanraykumi Isaacqa, Jacobwan Esauta
bindisiran maydiyaqa imanu kananllapapaq
nirmapis.
21 Kriyishanraykumi Jacobqa wanunanpaqna
karqa, Josipa wamrankunata ukninta ukninta
bindisiran. Chaynulla bastunsitunwan pachala-
man sintikurmi Dyusta aduraran.
22 Kriyishanraykumi José manaraq wanuyarqa,
Israelmanta runakunaqashi maydiyaqa Egipto
pachamanta yarqur, Dyus arnishan pachaman
riyanqallapa nir yaĉharanllana. Chaymi wakin ayl-
lunkunataqa willaran, rirllapaqa paypa tullunku-
namatapis apananllapapaq.
23 Kriyishanraykumi Moisespa taytankunaqa,
Moisés nasitinqa kimsa misista pakarla kawsachi-
ran. Chaqa kusala shumaq nasquy wamrituri
karan. Chaynulla chay pachapi mantakuq tukuy
ullqu wamritukunata wanuchinanllapapaq man-
takutinmapis, manami manchakuranllapachu.
24 Chaynulla kriyishanraykumi Moisés
byiju runana karqa, mantakuq Faraonpa

warmi wamranpa wamran nikaytaqa mana munaranchu.
25 Ashwanmi payqa, Dyus akrashan runakunawan pulla qischakayta munaran. Chaynulla uk ratulapaq aligriyar ama uchayjun ima kananpaqqami, mana imatapis munayninllamantaqa ruraranchu.
26 Piru payqami ashwan yaĉharan, maydiyaqa Dyusqa chay runakunamanta uk washakuqta kaĉhamuyanqa nir. Chaymi chay Egiptupa iman kaqkunamatapis dijarna, ashwan qischakaymatapis munaran. Chaqa payqari allita yarpuran maydiyaqa Dyus arnishanqa chiqapta kumplikayanqa nir.

27 Kriyishanraykumi Moisesqa imatapis karanlata rurar Egipto pachamanta yarquran, chay mantakuq piñakuyashanmanmatapis mana manchakurchu. Chaqa Dyusta mana rikarmapis, paypi kriyiran yanapayan nir.
28 Kriyishanraykumi Moisesqa, Pascua fyistata ruraran. Chaymanta kaĉhakuran punkunllapata yawarwan salananllapapaq. Chayna Tayta Dyuspa angelnin shamurqa, Israel runakunapa kulaka ullqu wamranllapataqa ama wanuchinanpaqchu.

29 Kriyishanraykumi Israel runakunaqa, chay chupika marpa ĉhaypinta pasaran chaki pachata yupay. Chaymanta Egiptumanta kaqkunapis chayllata pasashaq nir, ĉhuqar wanuranllapa.

30 Kriyishanraykumi Jericó pwiblupa ridurninpi adubiwan llutakasha pata kaq chaykunaqa limpu rataranllapa. Chayqami

Israelmanta kaqkuna ridurninllapapi syiti diyata marchar ima purishallapa katinna rataran.

31 Chaynulla kriyishanraykumi, chay ukwan ukwan punuq warmi Rahab shutiqqa, mana pullanllapachu wanuran Jericó pwiblunllamanta mana kasukuqkunawanqa. Chaqa payqari Israel runakuna uklaw pachapi riparakur puriq chaykunataqa, shumaqta samachisha karan.

32 ¿Imatana masqa nishaq? Tyimpumi faltamayanqa rimanaypaq Gedeonpaq, Baracpaq, Sansonpaq, Jeftipaq, Davidpaq, Samuelpaq, Dyuspa wakin rimaqninkunapaq imamapis.

33 Tukuy paykunapismi kriyishanllaparayku, ĉhiqniqninllapapa tayashan pwiblunkunaman yaykuranllapa. Ukkunata rikaranllapa jwiskuna yupay, Dyus arnishanmatapis ayparanllapa, liyunkuna mikunanllapamantapismi washakaranllapa ima.

34 Kusala nina ratakuqpimapis mana ruparanllapachu. Wakinqa ispadakunallawan wanunanpaq karmapis washakaranllapa. Wakinqami mana jwirsayjun karmapis kusa jwirsayjun tikrakaranllapa. Kusala jwirsayjun karmi, guerrapimapis uklawmanta kuntraqnin suldadukunamatapis binsiranllapa.

35 Wakin warmikunapa ayllunllapa wanusha katinmapis, Dyus kawsachimutin kawsaqtana pullakuranllapa. Wakinkunatami qischatinllapa llakir mana washakayta munar ima, wanuranllapa maydiyaqa kusa shumaqtana kawsamurqa tayanqallapa nir.

36 Ukkunami burlatinllapa, wipyatinllapa, kad-
inakunawan watatinllapa, prisutinllapa ima qis-
chakaranllapa.
37 Wakinkunami rumillawan sitatinllapa
wanuran. Wakinkunatami sirruchuwan
ĉhaypinmanta pititinllapa ima wanuranllapa.
Ukkunaqami ispadallawan wanuranllapa.
Ukkunaqami uklawmanta uklawman
puriranllapa, uyshitapa, chibupa qaranta
yakakushala, mana imayjunkuna yupay.
Chaynumi llakir ima qischakaranllapa.
38 Chaynu chay mana kriyiqkuna ruratinllapa,
michka kay pachapi mana tananllapapaq
karmapis, chunllaq lugarkunapi, qaqakunapi,
maĉhaykunapi, pacha uĉhkukunapi ima taranllapa.
39 Chaynu katinllapami, paykunataqa Dyusqa
nuqapi allita kriyishaykillapa niran. Piru chaynu
nisha katinmapis kay pachapi karllaraqqa, man-
ami mayqanninllapapis tukuytaqa Dyus arnishan
chaytaqa ayparanllapachu.
40 Piru Dyus imanu kriyinllapa nir
yaĉharmapismi, nuqanchikkunapaqpis kusala
shumaq kanqa niran. Chaynu nisha katinmi
maydiyaqa tukuylana paypi kriyiqkunaqa tukuy
chay arnimashanchikllapataqa aypayashunllapa.

12

Jesucristulapi kunfyakashunllapa

1 Tukuy unay runakunami Dyuspi kriyishan-
rayku qischakarmapis shachinakuranllapa,
maydiyaqa Dyus arnimashanchiktaqa
kumplimayashunllapa nir. Chayqami
nuqanchikta sirbimanchikllapa, chay paykuna

yupay kar chay arkamaqninchikta, chaynulla chay liyamaqninchikllapa chaykunataqa dijarna, ashwan Dyuslapi kunfyakar shachinakunallapapaq. Chaynu karnaqa, ashwan naypaqman kallpaq yupay, Dyus munashankunalata rurayta yarpushunllapa.

2 Nishaykillapapis, Jesucristulata chapar paypi allita kunfyakashunllapa. Chaqa shumaqchamanallapapaqqa kusata qis-chakarmapis shachinakuran. Chaynumi pay yupay qischakarmapis shachinakushunllapa. Chaqa payqami chaynu kruspi wanunanpaq karmapis mana pinqakuranchu. Ashwanmi yaĉharan chaynu qischakayarmapis, maydiyaqa kusata aligriyanqa nir. Chaynulla Dyus mantakuyashanpiqa, allilaw qichqanpina taran.

3 Chayrayku, imanutaq Jesucristo kashanpaq yarpuyllapa. Paytami kusalata qischaranllapa chay uchakuqkuna. Chayrayku amami shaykur disanimakunkillapachu.

4 Chaqa qamkunaqa chaynu qischakarmapis manaraqmi wanushaykillapachu, michka chay uchakunawan maqanakuq yupay karmapis.

5 Ashwan amami qunqankillapachu wamranna katkillapa Dyus willashutinllapaqa. Chaqa iskribikashakunapimi kaynu nin:

“Wamrituy, Amitunchik kastigashutinllapaqa kuytawkish mana kasutki.
Chaynulla anyashutinpis, amami disanimakunkichu.
6 Chaqa Amitunchikqami mayqantapis munayashantaqa kastigan.

Chaynullami wamranna kashaqa, llibachi-
manchik ima” nir.
7 Qamkunata mana allinkuna pasashutinl-
lapamapis shachinakuyllapa. Chaqa chayta
rurashurllapaqami, Tayta Dyusqa wamrankuna
katkillapa munashur chaynuqa rurashuyanllapa.
Willamayllapa: ¿Manachu mayqanpis wamranta
munar llibachin allinkunata ruray nir?
8 Piru Dyus qamkunata mana wakin
wamrankunata yupay kastigashutinllapaqami,
qamkuna mana chiqap wamrankuna kar, jwira
wamrankuna yupayna kankillapa kanqa.
9 Chaynulla wamra kashallapamaqa, kay
pachapi taytanchikkunaqa allinkunata ruray
nir llibachimasha rispitaq kanchikllapa.
Chaynu katinqa, ashwan ¿imapaqna mana
kasushun Taytanchik Dyustaqa? Chaqa paymiri
kawsanapaq bidanchikta qumanchik.
10 Piru taytanchikkunaqami kay pachapiqa
uk ratulapaq kashamapis, pay yarpushannulla
llibachimaqninchik allinkunata ruranapaq.
Ashwan Dyusninchikqami llibachimanchik
nuqanchikpa byinninchikpaq, maydiyaqa
imanutaq paymaqa kusala shumaq chaynu
kanapaq.
11 Chiqaptaqami ima kastigupis mana allinchu
chay ratullaqa. Ashwanmi kusalata nanar lla-
kichimanchik. Piru chaypaq allita intrakar-
qami, maydiyaqa kusa shumaqta, allinlata ru-
rarna kawsashunllapa.

*Kuytawkish Dyus nishanta mana kwin-
tachashallapa*

12 Chayraykumi animakur shaykusha
makikillapata, qashan jwirsayjunpaq tikrayllapa.
Chaynulla chay qunqurikillapa litalla kaqtapis
jwirtichayllapa.
13 Chaynulla kusa shumaqta kawsar, dirichula
nanta puriq yupayna kayllapa. Chaynuqami chay
mana allita kriyitin, ĉhakinllapa kuju yupay kaqku-
naqa, allita kriyirna alliyaq yupay shumaqta
kawsananllapapaq.
14 Ukkunawanmi shumaqta kawsayta
kamayllapa. Chaynulla Dyus munashannulla
kawsayllapa. Chaqa Dyus munashanta mana
rurar kawsaqqami, Amitunchiktaqa mana
rikayta puytinqachu.
15 Chayrayku uknikillapa uknikillapa
kuytanakuyllapa. Chaqa mana chaynu
karqami, imanupiqa mayqannikillapallaqa
Amitunchik llakipashushanllapamanta
chiqanchakankimanllapa. Chaynulla,
kuytawkish qamkunamanta uk qirupa ayaq
ĉhupan winaq yupay mayqanpis katin. Chaqa
chaynu karqami, imanutaq chay ĉhupamaqa ayaq
kar mana shumaqchu, chay yupay ukkunata
mana allinkunata rurachitin.
16 Amami qamkunamanta mayqannikillapapis
ukwan ukwan pununqallapachu, manaqa
dasna mayqanwanpis punusha rikarinqachu.
Chaynulla Amitunchik munashan kusa shumaq
ima kaqkunatapis ama disprisyanqachu,
imanutaq Esaumaqa * tukuran chaynuqa. Paymi
uk mati mikuylapaq kulaka wamra kashanrayku

* **12:16** Rikashun Génesis 25.29-34.

irinsyan kaqmatapis qukuran.
17 Qamkunami yaĉhankillapa, “Chaymanta
taytay shumaqchamay” nitinqa, taytanqa “Man-
ana imanupis shumaqchashuyta puytinichu”
niran. Chayna kusalata waqatinmapis, chay
pasashanpaqqa manana imatapis rurayta
puytiranllapanachu.
18 Qamkunami unay punta tratupi
Israel runakuna yupayqa, Dyusman mana
qimikashaykillapachu. Paykunaqami qimikaran
sirkaman. Chaypimi karan nina ratakuq,
tutaparaq, puktay, kusa jwirti wayra ima.
19 Manami uyaraykillapapischu trumpitaku-
nata, Dyuspa rimayninkunatapis. Piru chay
uyaqkunaqami, rugakuranllapa amana masqa
willananllapapaqchu.
20 Chaqa manari agwantayta puytiranllapachu
kay mantakuykunawanqa. Chaqa kaynumi niq:
“Mayqan chay sirkapi ĉhakinta sarukuchiqtaqa,
rumillawan, manaqa lansawan, wanuchikanqa
michka uk animal katinmapis” nir.
21 Kusa mana yaĉhakuypaqmi karan chay
rikashankunamapis. Chaqa pay Moisesllari
kaynu niq: “Manchakurmi chukchukyayani”
nir.
22 Ashwan qamkunaqami, mushuq tratuwanna
kar, chay qaqa Sión shutiqmanmapis
qimikashaykillapa. Chaqa chaypimi kawsaq
Dyuspa pwiblunmapis. Chay pwibluqami syilupi
Jerusalén. Chaypiqami chiqapla achka angelkuna
Dyusta alabananllapapaq tantakasha.
23 Chaynulla ĉharaykillapapis Dyuspa munashan
wamrankuna syilupi tantakashanman.

Chaypimi Dyuspa wamran kaqkunapa shutinqa iskribikasha. Qamkunami qimikashaykillapa Dyusman, chay tukuypa jwisninman, chaynulla tukuy chay kusa allin runakuna shumaqchakashakuna kayan chayman.

24 Jesucristumanpismi ĉhashaykillapa, chay mushuq tratuta rurashanrayku. Chay yawarninwanmi uchanchikmanta paqamashanchikllapa. Chay yawarninmi, Abelpa yawarninmanmatapis kusa mas shumaq karan.

25 Chayraykumi kuytakankillapa. Imanupiqakish chay willamaqninchikta mana kasuq yupay tukutkillapa. Chaqa Dyus, mana kasukuqkunata qayar kay pachapi willatinllapami mana kasurqa, mana mayman alsakaytapis puytiranllapachu. Chaynu katinqa nuqanchikkunamaqa syilumanta-pacha willamashallapa mana kasurqa, maymannari alsakashunllapa.

26 Chay tyimpuqami, Dyusqa rimatinla pachamapis kusata kuyuran. Piru kananqami nin: “Qashanmi nuqaqa kuyuchishaq mana pachalatachu. Ashwanmi syilumatapis kuyuchishaq” nir.

27 Chaynu “Qashan” nirqami, intrachimanchik chay tukuy kuyuq chaykunataqa, limpu chinqachiyanqa nir. Piru chay mana kuyuq chayqami, mana chinqanqachu.

28 Dyus chay mantakuyashan pachaman apamayanchik chayqami, mana kuyunqachu. Chaymi chaypaq payji niypaq Dyusta. Paytami adurashunllapa kusala rispituwan, imanutaq payta shumaqta yarpuchishannulla.

29 Chaqa Dyusninchikqami, imanutaq nina-
maqa tukuyta limpu rupachin chay yupay.

13

Imanumi Dyusta shumaqta yarpuchishunllapa

1 Qamkunaqami kriyiq masiykuna, maydiyapis
waran waran uknikillapa uknikillapa
llakipanakur kawsankillapa.
2 Chaynulla amami qunqarchu, mayqantapis
wasikillapaman ĉhatinqa, shumaqta samachinkil-
lapa ima. Chaqa chaynumiri wakinkunamaqa
mana yaĉhar, angelkunata ashwan samachiranl-
lapa.
3 Yarpunkillapami prisukunata, qamkunapis
paykunawan prisu kankimanllapa yupay.
Yarpunkillapapismi chay qischakaqkunapaq,
qamkunapis paykunawan qischakayankimanl-
lapa yupay.
4 Tukuy runa kar, warmi kar, masayjunna
karqa, kusalata rispitanakur masanllapalawan
kawsanqallapa. Chaqa Dyusmi, chay runa kar,
manaqa warmi masayjunna karmapis ukwan uk-
wan punuqkunata, chaynulla mayqan manaraq
masayjun karpis pakaplla punuqkunatapis rikar
kastiganqa.
5 Amami qillaylataqa munankillapachu.
Imayki kaqwanqami kuntintakayllapana. Chaqa
Dyusqami kaynu niran:
“Manami qamlata dijar qunqashaykichu” nir.
6 Chaymi Tayta Dyus imakunawanpis yanapa-
manchik nir kunfyakar, kaynu niyta puytinchik:

“Amituy yanapamatinmi, mana mayqantapis manchanichu.
¿Imatana runa masiyqa ruramanqa?” nir.

7 Yarpuyllapa chay runakuna yanapar
Dyuspa rimayninta yaĉhachishuqkunapi.
Chaynulla yarpuyllapa paykunaqa imanumi
kawsayarllapaqa karan nirpis. Chayna imanutaq
paykuna kriyiqllapa, chaynulla qamkunapis
kayllapa.

8 Jesucristumi paylla, quya, kanan, chaynulla
tukuy tyimpupaq.
9 Amami qamkunaqa dijakankillapachu
riqchaq yaĉhachikuykunata, chaynulla
imakunalata mikur washakashunllapa nir
yaĉhachishunanllapapaqqa. Ashwan allinqami
tukuy shunqunchikwan Dyusninchik
munamashanchiklapi kriyinallapapaq, chay
mikuylapaq yaĉhachikushanllapakunamantaqa.
Chaqa manami yaqqa sirbishachu chay
mikuylapaq yaĉhachikushanllapakunaqa.

10 Jesucristo kruspi wanushanrayku,
Tayta Dyus llakipar pirdunamanchikllapa.
Jesucristo wanusha katin nuqanchikkuna
manana animalkunata wanuchirnachu, Tayta
Dyusta sirbinchikllapa. Chayrayku chay
naypaq kurakuna manana puytinllapanachu
animalkunata wanuchir Tayta Dyusta shumaqta
yarpuchiyta.
11 Chaqa chay kurakunapa mantaqninqami an-
imalpa yawarninta apan kusala Santu kwartu-
manqa, uk ufrinda yupayna katin uchanllapaku-
namanta washakananllapapaq. Piru chay an-

imalkunapa kwirpuntaqami, chay pwiblumantaqa waqtapi rupachinllapa.
12 Chaynullami Jesustapis qischar ima, pwiblumanta waqtapi wanuchiranllapa. Chayna yawarninwan runakunata shumaq allinpaqna tikrananpaq.
13 Chayrayku, imanutaq paymataqa mana kwintachar uklawman itakuranllapa, chaynulla nuqanchikkunatapis mana kwintachamashallapaqa, paywanna kayta yarpushunllapa.
14 Chaqa kay pachapiqami, nuqanchikkunapaqqa mana tukuy tyimpupaq uk pwibluqa kanchu. Chaymi chay tukuy tyimpupaq shumaq pwiblu kaqman ĉhanapaq yarpushunllapa.
15 Chaynami Jesusrayku maydiyapis Dyusta alabashunllapa. Kay alabayashanchikqami, imalataqa ufrinda nir wanuchiyanchik chay yupay kanqa. ¡Alabaypaqllapari shiminchikllapawan!
16 Amami qunqankillapachu allinkunalata ruraytaqa, chaynulla imayki kaqlawan ukkunata yanapaytaqa. Chaqa tukuy kaykunami, ufrinditakuna Dyusta kusa shumaqta yarpuchir aligriyachiqqa kanqa.
17 Dyuspa rimayninta yaĉhachishuqllapa runakunatami kasunkillapa. Chaqa paykunaqami rikar kuytashuyanllapa, maydiyaqa imata rurashaypaqpis Dyus rikar yaĉhamayanqallapa nir. Chayraykumi paykunata aligriyachinaykillapapaqqa, imatapis allin kaqkunalata rurayllapa. Piru pinqaypaq imakunata ruratkillapaqami, kwashallana kawsanqallapa.
18 Nuqakunapaq Dyusman mañakunkillapa.

Chaqa nuqakunaqami qamkunapaq kusa allinlata yarpur kawsanillapa. Chaymi imapipis allinkaqla kayta yarpunillapa.

19 Chaynulla mañakunkillapapismi, mana tardarchu shamur watukushunayllapapaq.

Tukukanantami saludakun

20-21 Shumaqta kawsachikuq Dyusninchikmi, qamkunatapis shumaqchashunqallapa imapipis. Chayna pay munashanta ruranaykillapapaq. Chaqa Amitunchik Jesucristo wanutinmi, yawarninwanna mushuq tratuta ruraran, tukuy tyimpuna pullachamanallapapaq. Chaymanta qashan kawsachimuran. Chayraykumi kananqa nuqanchikkuna uyshitankuna yupay kashana, kusa shumaqta michiq yupayna kuytamanchik. Chaynami Jesucristutaqa, tukuy tyimpupaqna alabashunllapa. ¡Chaynumi kanqa!

22 Kriyiq masiykuna, imanupiqaĉhi qamkunata anyaq yupay kaykunata willashunillapa. Piru animachishunayllapapaqmi kayta iskribimuni qamkunamanqa.

23 Qamkuna yaĉhanaykillapapaqmi nishunillapapis, kriyiq masinchik Timoteo prisu kashanmanta yarqushana nir. Chayna daskaqlla ĉhamutinqami, nuqa watukushuqllapa shamurqa, pullay apamushaq.

24 Dyuspa tukuy allin kaqninkunata, chaynulla paypa rimayninta yaĉhachishuqllapakunatami, willankillapa saluduta kaĉhamunillapa nir. Chaynulla chay Italiamanta kaq kriyiq masinchikllapakunapismi, qamkunapaq saluduta kaĉhamunllapa.

25 Chaymi Taytanchikllapa Dyusman mañakuni
kusalata llakipar yanapashunanllapapaq.
Chaynumi kanqa.

Mushuq Testamento
New Testament in Quechua, Lambayeque
(PE:quf:Quechua, Lambayeque)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, Lambayeque

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, Lambayeque [quf], Peru

Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.
You do not sell this work for a profit.
You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Quechua, Lambayeque

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 30 Dec 2021
05704580-9dc6-511f-8a91-aead14f3eb5a